

BDP
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 1890
22.11.2012

13008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sayın Fatma ŞAHİN** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

Türkiye'nin kadın istihdamı konusundaki durumunu görebilmek için OECD istihdam verileri incelendiğinde, 2011 yılında Türkiye'de kadın istihdam oranı %27,8 iken OECD ülkeleri ortalaması %56,7 olduğu, dolayısıyla Türkiye kadın istihdamında OECD ülkelerinin ortalamasının yaklaşık olarak 30 puan aşağısında olduğu anlaşılmaktadır. Türkiye 35 OECD ülkesi içerisinde en düşük kadın istihdamına sahip ülke durumundadır.

Türkiye'de Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın ve hükümetin kadın istihdamının artırılması yönünde önüne koymuş olduğu hedef doğrultusunda 2010 yılında "Kadın İstihdamının Arttırılması ve Fırsat Eşitliğinin Sağlanması Genelgesi" yayınlanmıştır. Genelge'de kadın istihdamında yaşanan sorunların izlenmesi için Kadın İstihdamı Ulusal İzleme ve Koordinasyon Kurulu oluşturulacağı, kamuda kadın istihdamında fırsat eşitliğinin sağlanması için çalışmalar yürütüleceği, kamu ve özel sektörde 4857 sayılı İş Kanununun beşinci maddesinde ifade edilen cinsiyet eşitliğine ilişkin hükümlere uyulup uyulmadığı hususlarına denetim raporunda yer verileceği, kamu kurumlarında işe giriş sınavları ve hizmet içi eğitim programlarına katılım, terfi, üst yönetim kademelerinde görev alma hususlarında cinsiyete dayalı ayrımcılık yapılmayacağı, kadın-erkek fırsat eşitliği ilkesi gözetileceği gibi çok temel ve önemli yükümlülükler bulunmaktadır.

Kadın Emegi ve İstihdamı Girişimi (KEİG) Platformu, Adana, Ankara, Antalya, Çanakkale, Denizli, Diyarbakır, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Trabzon, Urfa, Van olmak üzere 12 ilde yürütülen ve ihtiyaç tespitine yönelik Genelgenin Ardından İstihdamda Kadının Durumu Araştırması yürüterek farklı kurumlarla görüşmeler gerçekleştirmiştir. KEİG, hazırladığı

raporda genelgede de belirtilen kurumların ve kuruluşların projeleri, hizmet içi eğitim programları, stratejik plan ve benzeri belgelerini; il işgücü piyasası analizleri ile mesleki eğitim materyallerini ve organize sanayi bölgeleri ile serbest bölgelerde kreş olup olmadığını inceledi. Ardından çeşitli kamu kurumları, odalar, sendikaların kadın grupları, kadın örgütleri ve yerelde istihdamla ilgili ön plana çıkan diğer kurumlarla 120 görüşme gerçekleştirdi.

Yapılan araştırma sonucunda en temel ulaşılan sonuç söz konusu genelgenin pek çok kurumda, pek çok yetkili tarafından bilinmediği gerçeğidir. Kadınların istihdamına özel önem ve öncelik verilmesi durumu genel olarak yetkililerin kişisel inisiyatifi üzerinden yürütülmektedir.

Rapordan diğer belirtilen tespit edilen durumlar:

- * Genelge'nin maddelerinde çoğunlukla belirsiz ifadelerin kullanılması ve yaptırım mekanizmasına yer verilmemesinin neticesinde etkisinin sınırlı olduğu anlaşıyor.
- * Genelge'nin genel olarak istisna olan az sayıda kurum ve il dışında hatırlanmadığı/bilinmediği; Genelge maddelerinin bir kısmının göstermelik tedbirlerle hayata geçirildiği, bir kısmının gerçekleşmediği, bir kısmının da bazı kentlerde, çoğunlukla kısmi kalan projeler dolayısıyla sağlandığı görülüyor.
- * Genelge çerçevesinde oluşturulan "Kadın İstihdamı Ulusal İzleme ve Koordinasyon Kurulu"nın toplantıları ve katılımcılarına ilişkin bilgiye ulaşmak oldukça güç. Süreç şeffaf değil ve kurul çalışması kurumsallaşmamış ve kişisel inisiyatife dayalı olarak yürütülüyor.
- * Tüm bakanlıklarda müsteşar yardımcısı seviyesinde görevlendirme yapılması, Genelge'nin ikinci maddesinde yer aldığı halde gerçekleşmemiş ve çoğunlukla Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Birimleri kurulmamış. Sadece bazı yerel idarelerin bu birimleri, Kadın Dostu Kentler projesi gibi projeler bağlamında kurgulanmış.
- * Genelge'de kurumların stratejik plan, faaliyet raporları ve performans programlarında kadın-erkek eşitliği yaklaşımlarının dâhil edilmesi ve istatistiki veriler ile bilimsel araştırmaların desteklenmesi belirtildiği halde, bu maddenin de hayata geçirilmemiş. Genelgenin uygulandığı kurumlarda ise sürecin tamamen kişisel inisiyatiflere dayalı olarak yürüdüğü dikkat çekiyor.
- * Genelgenin öngördüğü hizmet içi eğitimlerde toplumsal cinsiyet eşitliği konusu, aile eğitimi olarak algılanıyor.

1. 2010 yılında yayınlanan genelge sonrasında genelgenin uygulanıp uygulanmadığı konusunda bir çalışmanız ve bu konuda denetleme gerçekleştirdiniz mi? Gerçekleştiyse sonuçları nedir?
2. Bu genelgeden kaç kamu ve özel kurumun haberi bulunmaktadır? Genelge çerçevesinde kaç yerde "Kadın İstihdamı Ulusal İzleme ve Koordinasyon Kurulu" toplantıları yapılmıştır?

3. Genelge'de kamuda üst düzey yöneticilerin alımında kadın-erkek eşitliği ilkesi temel alınacağı belirtilmektedir, genelgenin yayınlanmasından sonra kaç kadın müsteşar yardımcılığı seviyesinde kadın ataması yapılmıştır? Yapılmadıysa nedenleri nedir? Eğer yapılmadıysa bu konuda herhangi bir yaptırım uygulamayı planlıyor musunuz?
4. KEİG'in raporunda hizmet içi eğitimlerde toplumsal cinsiyet eşitliği konusu, aile eğitimi olarak algılandığı belirtilmektedir, bu konuda bir araştırma yapmayı düşünüyor musunuz?
5. Genelge'ye dayanarak kaç kurum ve kuruluşta bilimsel araştırma ve istatistiki çalışma yapılmıştır? Yapıldıysa sonuçları neler olmuştur? Yapılmadıysa bu çalışmaların yapılması için planınız nedir?